

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

sp. zn. Zin 17/2021
Vaše č. j.: 00583/003/01

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší soud jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), rozhodl o žádosti žadatelky advokátní kanceláře **Nocarová Partners Advokáti s.r.o.**, IČO: 04797469, se sídlem V Jirchářích 148/4, 100 00 Praha 1, ID DS: hacmexu (dále jen „žadatelka“), ze dne 14. 1. 2021, sp. zn. Zin 17/2021 (dále také jako „projednávaná žádost“),

takto:

I. Podle § 15 odst. 1 v souladu s § 8a odst. 1 informačního zákona, ve spojení s čl. 6 odst. 1 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, dále také jako „nařízení“) a dále rovněž také v souladu se zněním zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, se žádost žadatelky částečně **odmítá** v bodě 1 žádosti v části, zda uvedená „zájmová“ osoba vystupovala v rámci řízení u Nejvyššího soudu jako svědek.

II. Podle § 15 odst. 1 v souladu § 2 odst. 4 informačního zákona se projednávaná žádost částečně **odmítá** v bodě 1 žádosti v části, zda uvedená osoba vystupovala v řízení u Nejvyššího soudu jako „osoba, která v dané věci podala (právní) stanovisko či posudek nebo jejíž (právní) stanovisko či posudek byly v dané věci použity některou ze stran či účastníků“, neboť se jedná o požadavek na vytvoření nové, dosud neexistující, informace (odborné rešerše).

Odůvodnění:

Povinný subjekt obdržel projednávanou žádost v následujícím znění:

„Vážení, obracíme se na Vás s žádostí o poskytnutí informace ve smyslu ustanovení § 13 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“). Požadovanou informací je:

- 1) Bylo či je v době od 1. 1. 2015 od 6. 1. 2021 v rámci shora nadepsaného orgánu vedeno nějaké řízení, ve kterém vystupuje osoba P. Č., narozen XY (dále jen „Č.“), a to jako právní zástupce, svědek nebo osoba, která v dané věci podala (právní) stanovisko či posudek nebo jejíž (právní) stanovisko či posudek byly v dané věci použity některou ze stran či účastníků?*

- 2) *V případě kladné odpovědi na otázku č. 1 žádáme o poskytnutí spisové značky nebo čísla jednacího takového řízení a sdělení, jaký úkon či dokument v dané věci Č. učinil, podal, nebo jaký jeho výstup byl v dané věci použit.*
- 3) *Sdělení, zda u nadepsaného soudu vystupovali jako právní zástupci Mgr. Martin Heřmánek, ev. č. ČAK 12632 nebo JUDr. Ing. Adam Černý LL.M., ev. č. ČAK 11401.*
- 4) *V případě kladné odpovědi na otázku č. 3 žádáme o poskytnutí spisové značky nebo čísla jednacího takového řízení.“*

K výroku I. rozhodnutí:

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „*pokud povinný subjekt žádosti, byť jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně o odmítnutí části žádosti“.*

Na národní úrovni se zákonnosti zpracování věnuje § 5 a násl. zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů:

„Správce je oprávněn zpracovávat osobní údaje, pokud je to nezbytné pro splnění:

- a) povinnosti, která je správci uložena právním předpisem, nebo*
- b) úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je správce pověřen.“*

Podle čl. 4 odst. 1 nařízení se osobními údaji rozumí „*veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby“.*

Podle § 4 odst. 2 nařízení je zpracováním osobních údajů „*jakákoliv operace nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů, který je prováděn pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení“.*

Předmětem části projednávané žádosti je dotaz na skutečnost, zda uvedená osoba vystupovala v některém soudním řízení v pozici svědka. Ve vymezené části se tak jedná o informace, které Nejvyšší soud jako povinný subjekt podle informačního zákona z důvodu ochrany osobních údajů neposkytuje. Nejvyšší soud nemá v případě vyhledání svědka z konkrétního soudního řízení od tohoto svědka jako od subjektu údajů souhlas s předáním osobních údajů jiné osobě a ani nejsou splněny další podmínky stanovené čl. 6 odst. 1 nařízení, což poskytuje zákonný důvod pro částečné odmítnutí předmětné části projednávané žádosti v souladu s § 8a odst. 1 informačního zákona. Nejvyšší soud proto při vydání výroku I. předkládaného rozhodnutí upřednostnil právo na ochranu osobnosti a osobních údajů podle čl. 10 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) nad právem na informace podle ustanovení čl. 17 odst. 5 Listiny.

S ohledem na výše uvedené povinný subjekt rozhodl výrokem I. tohoto rozhodnutí tak, že se projednávaná žádost částečně odmítá v rozsahu rešerše řízení, v nichž vystupovala konkrétní osoba v pozici svědka. Povinný subjekt tedy ani nezjišťoval, zda „zájmová osoba“ jako svědek v jakémkoli řízení figurovala či nikoli, neboť i takovou informaci považuje za „osobní“. Žádost tak v souladu s § 8a odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 15 odst. 1 informačního zákona, částečně odmítl.

K výroku II. rozhodnutí:

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „*pokud povinný subjekt žádosti, byť jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně o odmítnutí části žádosti*“.

Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny **přiměřeným** způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení přitom stanoví zákon. Zákonem, který provádí uvedené ustanovení čl. 17 odst. 5 Listiny, je právě informační zákon. Podle § 1 informačního zákona tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím. Podle § 2 odst. 4 informačního zákona se „*povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*“

Povinný subjekt konstatuje, že účelem této výluky je určitá míra ochrany povinných subjektů před nutností vytvářet nové informace jen pro účely zpracování odpovědi na žádost (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2012, č. j. 4 As 37/2011-93, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 As 9/2013-30). Pokud tedy povinný subjekt obdrží informační žádost o vytvoření nových informací (zde rešerše), je třeba žádost s odkazem na § 2 odst. 4 téhož zákona odmítnout, tedy vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Nejvyšší soud nevede speciální seznamy osob, které v dané věci podaly jakákoli stanoviska či posudky či dokonce seznamy osob, jejichž posudky byly využity (předloženy některým účastníkem nebo stranou řízení) v soudních řízeních před Nejvyšším soudem. Povinný subjekt nemá bohužel ani možnost, jak požadované informace získat ze své databáze jednoduchým zadáním identifikačních údajů zájmové osoby. Informační systém Nejvyššího soudu (dále jen „ISNS“) sleduje a přesně vyhodnocuje jen konkrétně zadané statistické údaje podle parametrů, které jsou do něj předem naprogramovány. **Jde především o údaje, jejichž sledování si vyžaduje běžná denní činnost soudu.** Zadání parametrů pro jakékoli další sledování, ze kterého by měl ISNS generovat nové statistiky, je technicky (resp. programátorsky) velice náročným procesem. Nejde v takovém případě o pouhé mechanické vyhledávání a shromažďování údajů. Naopak se jedná o vysoce specializovanou činnost, představující i jakousi „přidanou hodnotu“ v podobě tvůrčí činnosti pracovníků externí dodavatelské firmy, která by musela nové funkcionality systému ISNS naprogramovat, což lze na straně povinného subjektu hodnotit jako nepřiměřené úsilí.

ISNS eviduje pouze údaje o účastnících (stranách) konkrétních řízení, z povahy věci tak neeviduje (a ani nemá jakýkoli důvod evidovat) údaje o dalších osobách, které (navíc třeba jen zprostředkovaně) vystupovaly v konkrétním soudním řízení.

Nejvyšší soud ani nemá racionální důvod, proč by měl sledovat (do ISNS samostatně zapisovat) údaje o osobách, které např. v dané věci vypracovaly odborné stanovisko, jímž některý z účastníků (stran) řízení argumentuje.

Povinný subjekt by tedy požadované informace z části projednávané žádosti vztažené k výroku II. tohoto rozhodnutí mohl zjistit (vytvořit novou informaci) až po analýze procesního spisu každého v minulosti projednávaného řízení u Nejvyššího soudu. To by představovalo nepřiměřené úsilí, neboť tuto práci by bylo nutno svěřit osobě s právním vzděláním, schopné orientovat se v právních textech a soudních spisech, nejednalo by se jen o prostý „sběr dat“, ale i jejich hodnocení, resp. odbornou analytickou, rešeršní, činnost. V konkrétním případě vymezená část projednávané žádosti představuje mj. odbornou analytickou činnost spočívající v hodnocení „způsobu angažování“ zájmové osoby, tedy zda se ve své podstatě skutečně jedná o odborné právní stanovisko, či např. o „pouhé“ vyjádření.

K poskytnutí požadované informace by tedy povinný subjekt musel vyvinout nepřiměřené úsilí, které je nutně spojené s vytvářením nové informace ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona, kdy by musel požadované informace vyhledávat, extrahovat, následně analyzovat a dále třídit tzv. ručně některý z odborných pracovníků soudu, právníků.

Podstatné je v dané souvislosti taktéž zmínit, že procesní spisy po ukončení dovolacího řízení vrací Nejvyšší soud v zásadě vždy na soud první instance, proto aktuálně nemá ani zdroje, odkud požadovanou informaci „nově vytvořit“, resp. zjistit. Na uvedeném nic nezmění ani skutečnost, že by povinný subjekt musel fyzicky procházet procesní spisy „pouze v řízeních“, která byla u Nejvyššího soudu vedena v žadatelkou vymezeném časovém rozmezí od 1. 1. 2015 do 6. 1. 2021. I v tomto případě se jedná o desítky tisíc soudních řízení, přičemž Nejvyšší soud disponuje jen nepatrnou částí procesních spisů, se kterými se u něj ve vymezeném období pracovalo.

Jelikož z žádného právního předpisu nevyplývá pro povinný subjekt povinnost vést informace v podobě, která byla specifikována v textu předmětné části projednávané žádosti, a rovněž v návaznosti na argumentaci uvedenou výše, projednávanou žádost o poskytnutí informace povinný subjekt částečně vyhodnotil jako požadavek na vytvoření nové informace ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona a žádost na základě výše uvedeného výrokem II. částečně odmítl.

Nejvyšší soud jakožto povinný subjekt musí podle § 20 odst. 4 písm. a) informačního zákona rovněž postupovat v souladu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tedy dbát o to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Vzhledem k tomu, že povinný subjekt již opakovaně (resp. vždy) v obdobných případech žádostí o rešerše v databázi rozhodnutí či obecně v ISNS vydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti, nebyl ani v tomto případě důvod se od takové praxe vyřizování požadavků podle informačního zákona odchýlit.

Současně je nutno doplnit, že i odvolací orgán respektuje, že vyhledávací možnosti povinného subjektu jsou předem dány technickými možnostmi a „předprogramovanými“ vlastnosti ISNS, tedy že funkcionalita ISNS se odvíjí od toho, co musí splňovat a zajišťovat pro každodenní činnost soudu. K potvrzení této **ustálené rozhodovací praxe** (odmítání žádostí o rešerše rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu) **ze strany nadřízeného (odvolacího) orgánu** je vhodné upozornit např. na rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 12. srpna 2020, č. j. UOOU-03215/20 – 4, v němž je uvedeno mj. následující (zvýraznění doplněno):

*„Úřad se tedy podrobně zabýval otázkou, zda je v tomto případě naplněna podmínka, která povinný subjekt vedla k odmítnutí žádosti, tj. **jde-li v případě žadatelem požadovaných informací o vytváření nové informace ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. /.../***

*Úřad konstatuje, že povinný subjekt nemá zákonnou povinnost vést speciální statistiky či seznamy o žadatelem požadovaných řízeních o náhradách škody insolvenčních správců v rámci své rozhodovací činnosti a musel by je pouze pro potřeby žadatelovy žádosti vytvořit. Informační systém povinného subjektu slouží pouze k běžné každodenní agendě soudu, tj. povinný subjekt jej používá ke svým interním potřebám. /.../ Žadateli lze částečně přisvědčit v tom, že „obtížné (časové) vyhledávání není, důvodem k odmítnutí žádosti.“ Nicméně **povinný subjekt se v předmětném rozhodnutí neodvolává toliko na náročnost vyhledávání požadované informace, ale na její neexistenci. Na základě výše uvedeného shledává Úřad tuto žadatelovu námitku jako nedůvodnou.**“*

Poučení: Proti rozhodnutí o odmítnutí části žádosti o poskytnutí informace je možné podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat odvolání, které se podává u povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí.

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona

Povinný subjekt požadované informace, s výjimkou informací, o jejichž částečném odmítnutí rozhodl výše uvedenými výroky, poskytuje formou následujícího sdělení a přílohy.

K části bodu 1 projednávané žádosti povinný subjekt sděluje, že Nejvyšší soud ve své databázi k dnešnímu dni (8:00 hodin) neeviduje žádná řízení (řízení aktuální ani z dřívější doby) ve kterých vystupovala uvedená osoba jako právní zástupce. Vzhledem k tomu, že další (následující) požadovaná informace v bodě 2 projednávané žádosti (seznam řízení) je podmíněna kladnou odpovědí na otázku týkající se existence samotných – v žádosti specifikovaných – soudních řízení u Nejvyššího soudu, pak povinný subjekt takový seznam logicky nevypracovával.

Ad 3 a 4 povinný subjekt zasílá přílohy „Výpis řízení Heřmánek“ „Výpis řízení Černý“, které obsahují výpis soudních řízení, v nichž každý z uvedených advokátů vystupuje jako právní zástupce. Takové informace povinný subjekt poskytuje, nejsou pseudonymizovány ani ve veřejně dostupných databázích judikatury. Pro úplnost povinný subjekt upozorňuje, že u věci vyřízených tzv. „JINAK“ nedošlo k vydání rozhodnutí, respektive ani k jinému věcnému skončení. U uvedených řízení tak pod danou spisovou značkou není na webu Nejvyššího soudu zveřejněno žádné (pod danou spisovou značkou neexistující) rozhodnutí. „JINAK“ jsou věci vráceny zpravidla na soud prvního stupně s pokyny např. k odstranění určitých nedostatků.

Pokud je daná věc po odstranění vytýkaných nedostatků Nejvyššímu soudu znovu předložena, je zapsána pod novou spisovou značkou.

Základní (servisní) informace k průběhu soudního řízení a jeho výsledku lze zjistit rovněž z aplikace Ministerstva spravedlnosti Infosoud, která je dostupná z úvodní stránky webu Nejvyššího soudu, případně z odkazu:

<https://infosoud.justice.cz/InfoSoud/public/search.jsp>

Pro úplnost je nutno dodat, že řízení, v nichž vystupuje konkrétní advokát, lze s velkou úspěšností snadno zjistit přímo z veřejné databáze rozhodnutí Nejvyššího soudu na webu www.nsoud.cz, viz následující odkaz na výsledky fulltextového vyhledávání slovního spojení "Adamem Černým" v rámci rozšířeného vyhledávání na stránkách Nejvyššího soudu:

[https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/\\$\\$WebSearch1?SearchView&Query=\(%5BARozhodnutiRT%5D%3D\(%22Adamem%20%C4%8Cern%C3%BDm%22\)\)&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1](https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/$$WebSearch1?SearchView&Query=(%5BARozhodnutiRT%5D%3D(%22Adamem%20%C4%8Cern%C3%BDm%22))&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1)

Závěrem povinný subjekt dodává, že na základě formulace bodu 3 projednávané žádosti („*zda u nadepsaného soudu vystupovali jako právní zástupci*“) žadatelce poskytuje informace o ukončených soudních řízeních, v nichž vystupovali uvedení advokáti jako právní zástupci. V této souvislosti povinný subjekt upozorňuje, že žádost o seznam aktuálních (dosud neskončených řízení) by byla pravděpodobně odmítnuta na základě § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona, tedy jako nepřijatelná žádost o informace k dosud neukončeným soudním řízením.

Závěrem povinný subjekt sděluje, že Nejvyšší soud **veškerá vydaná rozhodnutí o dovolání automaticky zveřejňuje na svých webových stránkách www.nsoud.cz**, jak již bylo výše naznačeno odkazem na veřejnou databázi rozhodnutí Nejvyššího soudu. Jedná se o zveřejňování pseudonymizovaných kopií rozhodnutí, obvykle ve lhůtě 60 dnů od data vypravení spisu s rozhodnutím z Nejvyššího soudu k soudu první instance, jež následně seznamuje s výsledkem dovolacího řízení jednotlivé účastníky.

V Brně dne 29. 1. 2021

L. S.

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona

Přílohy (elektronické): Výpis řízení Heřmánek, Výpis řízení Černý